

tíðindablaðið
sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgevandi: P/f Sosialurin ©
Abyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
Fyrirskjótari: Krisjan Dahl
Bládfólk: Hogni Djurhuus
Randi Jacobsen
Tórfinn Smith
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov
Uppseting: P/f Sosialurin
Prent: P/f Pressan 1981

Hóttir lívs- grundarlag okkara

HAVIÐ er lívsgrundarlag føroyinga. Hæðani fáa vit tann fiskin, sum heldur lívið í okkum øllum. Meðan aðrar fiskivinnutjóðir mugu liva í óttanum fyri dálking frá teimum mongu idnaðardeplunum, so kunnu vit enn breggja okkum av at eiga eitt reint og ódálkað umhvørvi. Og hetta brúka vit í okkara mongu fiskareklamum.

VIT eiga ikki at gloyma orðtakið »at betur er at vera fyrivarin enn eftirsnarin«. Í dagliga stríði okkara fyri at vinna til lívsins upphald hava vit havt lyndi til heilt at gloyma ta fjaldu hóttan, sum liggur í dálkingarvandanum. Ikki fyrr enn tað bráðliga er hend ein vanlukka so langt burturi sum í Russlandi rakna vit við kaldan dreym og verða greið yvir, at eisini vit liva í einum umhvørvi, sum er hótt.

DANIR hava av røttum gjørt vart við vandan hinumegin Oyrasund, har Barsebæk liggur, nú eftir vanlukka í Tjernobyli. Teir skilja nú betur enn nakrantíð fyrr, hvussu stórur vandi tað er at hava eitt kjarnorkuverk liggjandi so nær bygdum okki.

Í HESUM døgum verður nakað tosað um ætlanina at byggja eitt nýtt kjarnorkuverk á skotsku vesturstrondini. Hetta kjarnorkuverk skal endurvinnna burtur úr burturkasti frá kjarnorkuverkum. Slík kjarnorkuverk verða mett at vera rættiliga vandamikil fyri umhvørvið.

HENDIR eitt óhapp á einum kjarnorkuverki á skotsku vesturstrondini, so er vandi fyri, at sjálvt tilverugrundarlag okkara — fiskurin í havinum — verður hótt.

TAD hava verið røddir frammi um at mótmæla ætlaðu byggingina, og bæði í Skotlandi og í Noregi eru mótmælisfólk farin til verka. Eisini í Føroyum eru persónar og

oddagrein

á hugabólkar farnir at gera vart við seg. FNU og tveir politikarar í Suðurstreymi hava alment gjørt vart við hesa hóttan og hava heitt á landsstýrið um at taka málið upp til viðgerðar fyri so at mótmæla byggingina.

VIT kunnu taka fult og heilt undir við hesum røddum og vilja eisini mæla landsstýrinum til at mótmæla hesi ætlaðu bygging. Herfyri rak ein boyi frá einum bretskum oljuboripalli á land í Svinoyinni. Hon sleit í ódnarveðri og rak so henda vegin. Hetta var ein heilt óskaðilig boyi.

SLÍK hending sum henda eigur at fáa okkum føroyingar at hugsa um teir dálkingarvandar sum lúra. Her kann nevast leki frá oljuboring við Shetland. Liggur ættin henda vegin, hvat gera vit tá fyri at steðga slíkari dálking. Finst yvirhøvur nøkur vernd? Og hendir ein leki á kjarnorkuverki í Skotlandi og ættin liggur henda vegin, hvat vita tá føroyingar um slíkan dálkingarvanda, og hvussu vit skulu fyrbyggja skaðarárinum?

HÓAST vit kalla okkum eina upp lýsta og mentaða tjóð, eru vit á so mongum økjum analfabetar. Vit lata okkum alt lynda. Vit meta okkum ov smáar til at kunna gera vart við júst okkara áhugamál.

LATIÐ hetta vera eina farna tíð og latið okkum taka annað skinn um bak. Fyrst eiga vit at skunda undir okkara politisku myndugleikar at fáa ta so nógv umrøddu umhvørvislógina setta í verk. Har næst eiga vit at kunna okkum við teir vandar, sum hótta okkara umhvørvi og harvið okkara tilverugrundarlag. Og síðani fara til verka!

MÓTMÆLIÐ nýggja kjarnorkuverkinum í Skotlandi!

jamü

Niels Petur Nolsøe Færøerne i Fokus — Hokus Pokus

Vit bæði og allarhelst fleiri við okkum høvdu kanska hugsað okkum at sett nøkur saman um stuðul, og sent aftur til blaðið, eftir at hava lisið lesarabrevið hjá hasari Margit Skov fyri at vist øllum Føroya fólki, at hvørt einast orð var sannheit og vist henni, at vit fult út bakkaðu hana upp, men viðurskiftini eru veruliga so ring her suðuri og órætturin so stórur, at ein torir ikki at skriva og enn minni at seta sitt kristna navn undir, men tá N.P.N. enn eina ferð kemur í blóðini og trýr, at hann kann vaska sínar, og stjórans hendur, kann tað ikki sleppa óátalað. Fyri at taka hansara eigna domi um »Bogu ið spyr í pisu«, jú, so haldi eg at hann er tann rætti at brúka hatta domið, tí á hasum øki hevur hann serkunnleika; øll vita, hvør ið spyr í hvønn í hansara holu, og hansara trúfesti og loy-

itetur móti skúlastjóra, varaskúlastjóra og øllum hansara starvsfelagum, hevur hann roynt at sett okkum uppá prent fleiri ferð (ein fekk hjartailsku). Nei hansara líki finst ikki! N.P.N. nevnið hvat foreldur hugsaði í 1973 — nevnið hann hvat foreldur hugsaði í 1985, og tá tey øll, yvir 100 fólk á fundi (undantikið tykkum 5, ið rýmdu) við persónligari undirskrift heittu á landsins myndugleikar um hjálp, og nevnið hvat foreldur hava tonkt, følt og sagt, tá N.P.N. (sum mæst er sagt frá) hevur gingið við lista í skúlanum og fingið sínar smáu ómyndugu næmingar at skriva undir uppá, at hann hevur ikki sitið inni hjá skúlastjóranum, men hevur møtt og verið inni allar undirvisingartímar næminganna. N.P.N. kann koma við rættleiðing um hetta ikki passar.

Forrestin — er tað i

heilatakið loyvt smábørnum um at skriva undir nakað sum helst og allarminst tá foreldrini eru ikki hjá-stødd og óvitandi?

N.P.N., tað er ikki bara tær, ið rennur í hug, okkum foreldrum rennur so sanniliga eisini í hug, at vit foreldur at børnum við Vágs skúla harmast størliga ta viðgerð, henda álvarsliga sak fær og at vit, børnini og lærarar verða hildin fullkomiliga fyrigjældur av landsins myndugleikum. Hetta vita summi og tiggja sær eisini har eftir, vit veiku og børnini verða tapararnir. Jú, handan HF-lærarinnar skal hava tøk fyri, at hon torir at bróta næs, tí vit bæði vanligu foreldur tora tað ikki, og vit eru lívsforskrekt fyri havi partisanmiðstöðini, ið N.P.N. við fleiri savnast á dagliga.

Bangin tiltulley's
foreldur í Vági

Ein tøk til Tord og Niels Paula

Nú tá tað í seinastuni hevur verið skrivað og tosað nakað um stuðul teirra andveiku í Føroyum, hevur tað undrað meg størliga, at umboð fyri Javna ikki hava nevnt tað stóra framstigi á hesum øki, nevniliga at andveikraverdin (ein partur) er komin á føroysku figgjargløgtingslógina.

Sum kunnugt hevur í mong ár verið tosað um stuðul teirra andveiku her á landi — og at eitthvørt mátti gerast, fyri at skaffa fleiri pláss, soleiðis, at eingin andveikur varð noyður at fara av landinum orsakað av plásmangul her á landi. Nógvar tað tosað, men ikki visti seg at vera vilji tilstaðar at gera nakað, sum færdi við sær, at føroyingar sjálvir komu at bera útreiðslurnar av hesum.

Ti varð biðað í spenningi um ikki eitt hvørt nú fór at henda, tá tit skulu umsita sosialmál í landsstýrinum. Sjálvur var eg visur í, at nú fór nakað at henda, tí eg visti, at annar av tykkum hevði fortreytir fyri at skilja stuðul teirra andveiku og avvarðandi teirra!!

Ikki varð biðað leingi inn til vit sóðu, at tit tóku stuðuna í fullum álvara og fingi sett pening av á lögtingsfiggjargløgini til bústovn fyri andveik. Hetta var eitt satt bragd og eiga tit báðir stóra tøk uppiborna fyri hetta. Vit eru mong avvarðandi sum fegnast um hetta, og vóna at tit halda fast um stuðul tykkara at betra um kor teirra andveiku her á landi.

Eisini hava tit bött um stuðul teirra sinnisveiku,

við at seta pening av á figgjargløgtingslógini, soleiðis at Sinnisbati hevur megnað, at tikið í nýtslu eini hús í Tórshavn til frálíkt endamáli.

Eitt av hjartamálum tykkara er, at fáa broytt stuðul teirra, ið fáa avlamispensión, soleiðis, at pensiónsupphæddin ikki verður ávirkað av inntøku hjá møguligum hjúnarfelag.

Eisini arbeidda tit imóti at fáa hækkað fólkapensiónina. Hóast aðrir nú royna at taka sær æruna av omanfyrenevnda so veit tann, ið fylgt hevur við, betur. Tit hava hildið orð og harvið prógvað, at her var talan meir enn um valagn.

Avvarðandi

»Ein glampanði glæstriborg«

Hósdag fyrrapart siti eg við skriviborðið og lurti við einum oyra eftir útvarpinum, har Hans Thomsen lesur stuttsgona »ein glampanði glæstriborg« eftir Jens

Paula Heinsen.

Adrenn eg veit av, siti eg bergtíkin og lurti eftir hesi skaldsøgu, ið víðger eina marxist/Leninistiska kongress á einum hotelli í Albanu.

Rithøvundurin lýsir á ein menniskjaligan hátt sínar áskoðan á ta fanatisku Marx/Leninismuna og tað er hetta, ið vekur ans í huga mínum.

Tað skal tó beinanvegin verða sagt, at eg onki havi imóti marxismuni, men harafturimóti fanatismum av einum og hvørjum slag.

Fanatisma hevur mong